

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE VINICA

Vinica, januar 2025

V skladu s 60. d členom Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB, 102/07, 107/10, 87/11 in 40/12 ZUJF, 63/2013 in 46/16 – ZOFVI-K), Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli; v nadaljnjem besedilu: ZOsn) ter v povezavi s Hišnim redom Osnovne šole Vinica je Svet zavoda OŠ Vinica na predlog ravnateljice šole sprejel na **13. redni seji dne 26. 2. 2025** Vzgojni načrt OŠ Vinica.

1. UVOD

1.1 Zakonska podlaga

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB, 102/07, 107/10, 87/11 in 40/12 ZUJF, 63/2013 in 46/16 – ZOFVI-K), Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli; v nadaljnjem besedilu: ZOsn),
- Konvencije o otrokovih pravicah,
- Hišnega reda OŠ Vinica in
- Pravil šolskega reda OŠ Vinica.

1.2 Pomen vzgojnega načrta

- spodbujanje delovanja šole na ravni odnosov in vzpostavljanje pozitivne klime med vsemi vključenimi,
- dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje,
- dogovor za premišljeno, organizirano in ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej,
- avtonomno kreiranje »pravil igre« glede na delo in življenje šole v sodelovanju z okoljem,
- enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe,
- vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši in učenci.

Na šoli je potrebno oblikovati okolje, v katerem se bodo učenci počutili varne, sprejete, uspešne in svobodne, hkrati pa se bodo zavedali, da je potrebno upoštevati pravila in sprejemati omejitve, ki jih zahteva vsaka organizirana skupnost. V vseh oblikah dela in življenja šole je potrebno oblikovati klimo, ki bo vzpodbujala ustvarjalnost, kreativnost in iniciativnost, saj bo v takih pogojih le izjemoma potrebno posegati po vzgojnih ukrepih.

Hkrati moramo naše učence usposobiti in izobraziti za življenje, ki od mladih zahteva več samostojnosti in prilagodljivosti za soočanje s hitrimi družbenimi in tehnološkimi spremembami. Odločilno pri tem je

zaupanje v svoje sposobnosti (pozitivna samopodoba) in izbira vrednot, ki bodo bogatile njihovo osebno življenje in bodo hkrati v skladu z zahtevami družbe.

Šola bo spodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole. Prizadevali si bomo za takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov.

2. SPLOŠNE DOLOČBE

Vzgojni načrt določa:

- **načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot** z upoštevanjem potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja;
- **vzgojne dejavnosti;**
- **pohvale, priznanja in nagrade;**
- **oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši** in njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta, s katerim šola razvija varno in spodbudno okolje.

3. DOSEGANJE in URESNIČEVANJE CILJEV in VREDNOT

Vrednote pomagajo posamezniku uravnavati njegove odnose s samim seboj, z drugimi in družbo. Načini uresničevanja vrednot izražajo osebno zavzetost delavcev šole, učencev in staršev. Vrednote so podlaga za ustvarjanje varne in zdrave klime v šoli, različnih dejavnosti, pravil ter načinov reševanja težav in sporov. Procese dela z vrednotami prilagajamo starosti učencev. Vrednote je potrebno doživljati in živeti v konkretnih situacijah vsakdanjega življenja. Šola vzgaja za vrednote z vsakodnevnim življenjem, z različnimi dejavnostmi, ki spodbujajo prevzemanje odgovornosti za svoje življenje, v okviru ur oddelčne skupnosti, šolske skupnosti, v okviru projektov, dni dejavnosti in ob drugih priložnostih.

3.1 Šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev in vrednot, tako da:

- organizira vzgojno-izobraževalno delo na način, ki upošteva celovit in vsestranski razvoj učenca in obenem spoštuje otrokovo individualnost ter podpira ustvarjalnost,
- vzpostavlja čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje,
- zagotavlja varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo sprejete in varne ter dosegajo čim boljše dosežke v skladu s svojimi zmožnostmi,
- spodbuja vključenost posameznika v skupino,
- spodbuja obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja, da lahko posameznik dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebni rasti,
- razvija čustva patriotizma,
- razvija pozitiven odnos do dela,
- razvija kritični odnos do dogodkov v družbi,
- skrbi za razvoj materinščine, bralne kulture in pismenosti,
- izvaja vzgojne dejavnosti, primerne razvojni stopnji,
- razvija sodelovalni odnos med delavci šole, starši in učenci.

Cenili in spoštovali bomo vse ljudi, njihovo drugačnost, se zavzemali za razvijanje vseživljenjskega učenja in vseh potencialov posameznika ter pozitivnih življenjskih vrednot, kot so:

- zaupanje,
- odgovornost,
- poštenost, delavnost,
- vztrajnost,
- inovativnost,
- spoštovanje,
- strpnost, prijateljstvo,
- ustvarjalnost,
- strokovnost, znanje,
- občutek varnosti,
- občutek pripadnosti,
- skrb za okolje.

3.2 Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot

Osnovni pogoj za uspešno in kvalitetno opravljanje vzgojno izobraževalnega dela je medsebojno **spoštovanje in zaupanje**. Zato bomo:

ZAPOSLENI	UČENCI
Pokazali spoštljiv odnos do sodelavcev, učencev in staršev. Na primeren način bomo z vsemi sodelovali in komunicirali. Med seboj si bomo zaupali. Pri tem bomo učencem vzor in vzgled.	Spoštovali vse delavce šole, sošolce, ostale učence in druge ljudi, ki sodelujejo s šolo. Upoštevali bomo določila hišnega reda, šolska in razredna pravila ter navodila učiteljev in ostalih delavcev šole.

Vsi zaposleni delavci šole moramo svoje delo opravljati vestno, natančno, **strokovno in odgovorno**. Tako bomo tudi učencem ustrezen vzgled pri oblikovanju njihove odgovornosti. Zato bomo:

ZAPOSLENI	UČENCI
Svoje obveznosti izpolnjevali v skladu s stroko, pravočasno in natančno. Vzgojno bomo delovali in po potrebi ukrepali vedno v skladu s stroko in pravili ter bili pri tem dosledni. Na pouk bomo vedno strokovno pripravljeni. Učencem bomo nudili pomoč pri doseganju učnih in vzgojnih ciljev, jim ustrezno svetovali, jih spodbujali, nudili pomoč in oporo,...	Poznali svoje dolžnosti in jih tudi vsakodnevno izpolnjevali. Redno opravljali šolske in domače obveznosti. Sodelovali bomo s sošolci pri opravljanju skupnih aktivnosti. Upoštevali bomo določila hišnega reda, šolska in razredna pravila ter navodila učiteljev in ostalih delavcev šole.

Potruditi se moramo, da **znanje** ponovno postane cenjena in bolj prepoznavna ter pomembna vrednota. Za to se moramo potruditi vsi. Zato bomo:

ZAPOSLENI	UČENCI
V pouk vključevali različne sodobne metode, ki jih bomo prilagajali učencem, učni snovi in specifičnim situacijam. Ustvarjali in vzdrževali bomo za učence spodbudno učno okolje in pogoje za učenje. Usmerjali jih bomo v iskanje informacij in razvijali njihovo radovednost. Pri svojem delu bomo dosledni. Stalno se bomo strokovno izpopolnjevali in iskali nove poti za delo z učenci.	Redno in vestno bomo opravljali svoje šolske in učne obveznosti ter dolžnosti. V procesu pridobivanja novih znanj bomo aktivno sodelovali. Držali se bomo skupaj oblikovanih dogovorov z učitelji in starši. Razvijali bomo svoje učne in delovne navade.

Razvijanje in prisotnost **strpnosti** v našem življenju mora postati stalnica. Zato bomo:

ZAPOSLENI	UČENCI
Do vseh učencev bomo enaki. Pri svojem delu bomo pokazali in oblikovali ustrezen odnos do drugačnih in drugače mislečih.	Zavedali se bomo, da smo si ljudje med seboj različni. Iz te različnosti se lahko veliko naučimo. Sprejeli jo bomo in jo spoštovali.

Poskrbeli bomo za fizično in psihično **varnost** otrok, ki so nam zaupani v vzgojo in izobraževanje. Zato bomo:

ZAPOSLENI	UČENCI
Ustvarjali zaupanje med seboj in v odnosu do učencev. Delovali bomo dosledno in vedno v skladu s pravili ter stroko. Avtoriteto si bomo ustvarjali s strokovnostjo. Za varnost bomo poskrbeli tudi s prisotnostjo med učenci. Pozorni bomo na vsa nedovoljena vedenja in ravnanja med učenci.	Zavedamo se svojih ravnanj in dejanj ter posledic, ki jih imajo le ta na druge. Delovali bomo premišljeno in samozaščitno. Nič, kar ne želimo, da drugi storijo nam, ne bomo storili mi njim.

Ker nam ni vseeno, v kakšnem okolju pridobivamo nova znanja, bomo načrtno **skrbeli tudi za okolje**, tako ožje, kakor tudi širše. Zato bomo:

ZAPOSLENI	UČENCI
Organizirali in sodelovali bomo pri očiščevalnih akcijah. Učence bomo opozarjali na čistočo, varčevanje in bili pri tem sami primeren vzgled.	Skrbeli bomo za čistočo razredov, sodelovali pri urejanju skupnih prostorov, varčno ravnali s papirjem, z vodo, z energijo, s hrano, aktivno se bomo vključevali v organizirane očiščevalne akcije, skrbeli za čisto okolico šole in igrišča.

4. CILJI DELOVANJA

Dolgoročni cilji

- pridobivanje splošnih in uporabnih znanj, razvijanje sposobnosti razumevanja,
- omogočanje samostojnega dela in učenja, doseganje čim višje ravni ustvarjalnosti, razvijanje pozitivne samopodobe učencev, spodbujanje zavesti o integriteti posameznika,
- vzgajanje v duhu splošno priznanih moralno etičnih norm in za medsebojno strpnost ter spoštovanje drugačnosti,
- skrb za zdrav telesni, duševni in kulturni razvoj otrok,
- razvijanje jezikovnih zmožnosti in sposobnosti,
- omogočanje strokovnega razvoja zaposlenih in spodbujanje v smeri doseganja visoke kakovostne ravni pouka,
- ohranjanje tradicije in kulturne dediščine s poudarkom na domovinski vzgoji,
- seznanjanje z drugimi kulturami in širjenje človeškega obzorja,
- doseganje optimalne opremljenosti šole.

Kratkoročni cilji

- kakovostno opravljanje vzgojno izobraževalnega dela,
- stalno strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
- optimalna organizacija dela in usklajeno delovanje kolektiva,
- uvajanje novih projektov in aktivnih metod in oblik poučevanja ter učenja,
- aktivno vključevanje staršev v učno vzgojni proces, partnersko sodelovanje,
- vzpodbujanje razvoja vseh vrst pismenosti s pomočjo IKT,
- nenehna skrb za pravilno uporabo in rabo slovenščine.

Da bomo vse načrtane cilje dosegli, hkrati pa tudi upoštevali vsa štiri načela – vedeti, znati, znati živeti z drugimi in znati biti, je potrebno v naše delo vnašati in upoštevati vzgojna načela.

5. VIZIJA

»Spoštujmo drugačnost, cenimo različnost. Dajmo vsakemu tisto, kar v danem trenutku najbolj potrebuje. Razvijajmo pozitivne življenjske vrednote, sodelujmo, spoštujmo drug drugega in si zaupajmo. Uspeh zagotovo ne bo izostal. Skupaj ustvarjajmo pogoje za prijetno, sproščeno ter kvalitetno življenje in delo otrok v vrtcu in učencev na šoli. Kajti vodilo pri našem delu mora biti otrok, celovita skrb zanj in za njegov razvoj ter napredek pa naše skupno poslanstvo.«

Skupaj bomo dosegli, da bo naša šola tudi v naslednjih letih učno uspešna in vzgojno prijazna. Skupaj bomo razvijali kreativnost, ustvarjalnost, inovativnost in samozavest pri otrocih in učencih, z ustreznimi vzgojnimi prijemi in pristopi bomo dosegali in ohranjali večjo odgovornost učencev za njihova ravnanja ter jim skupaj s starši privzgajali občutek za razvijanje spoštljivih medsebojnih odnosov.

6. VZGOJNA NAČELA

Vzgojna načela, s katerimi bomo udeleženi vrednotili so:

- načelo zaupanja in zagotavljanja varnosti,
- načelo oblikovanja življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihičnem in socialnem smislu,
- načelo vključevanja in strpnosti ter sodelovanja,
- načelo dogovarjanja, zavzetosti za vsakega posameznika, skupnega reševanja težav,
- načelo iskanja odličnosti posameznika.

7. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Z vnašanjem vzgojnih načel v celotno delo bomo lažje uresničevali cilje, kot so:

1. Vzgajanje v duhu delavnosti in kreativnosti.
2. Spodbujanje spoštljivih odnosov med ljudmi.
3. Vzgajanje za mir in nenasilje, oziroma za odpravljanje in zmanjševanje agresivnosti.
4. Krepitev spoštovanja do drugačnih, strpnost.
5. Privzganje prevzemanja odgovornosti za vsa svoja dejanja.
6. Spodbujanje odgovornosti posameznika za lasten razvoj.
7. Omogočanje možnosti za raziskovalno delo.
8. Privzganje zdravega načina življenja.
9. Poudarjanje osebne urejenosti.
10. Vnašanje načel v pouk.

Zaposleni bomo storili vse, da se bodo učenci ob procesih vzgoje in izobraževanja počutili varne, sprejete in da bo vzgojni načrt v polnosti zaživel.

Ravnateljica bo zagotavljala materialne in organizacijske pogoje za izvajanje vzgojnega načrta.

Šolska svetovalna delavka bo organizirala in izvajala dejavnosti za krepitev vrednot, svetovala učencem, učiteljem in staršem pri reševanju vzgojnih težav, vodila nekatere vzgojne postopke,...

Učitelji bodo izvajali dejavnosti za krepitev vrednot, svetovali učencem in staršem pri reševanju vzgojnih težav, vodili vzgojne postopke, z učenci v okviru razrednih ur in jutranjih srečanj razpravljali o izboljšanju pogojev za delo, o uresničevanju vzgojnega načrta, o ukrepih za preprečevanje kršitev pravil, iskali možnosti za rešitev najrazličnejših težav,...

Učenci bodo v okviru šolskega parlamenta, jutranjih srečanj in razrednih ur razpravljali o izboljševanju pogojev za delo, o načinih uresničevanja vzgojnega načrta, o ukrepih za preprečevanje kršitev in iskali možnosti za rešitve težav.

Starši bodo podpirali vse postopke, ki so usmerjeni v izvajanje vzgojnega načrta v šoli in ob tem sodelovali.

Glede na splošne cilje, ki so zapisani v učnih načrtih za posamezen predmet, se oblikujejo konkretni vzgojni cilji.

Formalne oblike uresničevanja in doseganja vzgojnih ciljev v veliki meri dopolnjujejo neformalne oblike, kot so: delo učiteljev in ostalih delavcev šole, ki se izraža v njihovi osebni drži, v njihovem ravnanju in njihovih medsebojnih odnosih. Pomembno je tudi sodelovanje šole in staršev, izobraževanje vseh, vključevanje lokalne skupnosti in zunanjih institucij, ki s svojo dejavnostjo posegajo na vzgojno področje (občina, zdravstvena služba, policija, socialna služba, vzgojna posvetovalnica, zavod za šolstvo, srednje šole, lokalna študentska organizacija, primeri dobre prakse ostalih šol itd.).

Vzgojne dejavnosti, s katerimi bomo uresničevali vzgojni načrt ,so:

a) Izbira prednostnih vzgojnih ciljev:

Vsako šolsko leto učiteljski zbor izbere nekaj vzgojnih ciljev, ki so prednostni in se glede na njihov izbor tudi načrtuje vsebino vzgojnega dela šole in oddelkov.

b) Vzgojni načrt oddelka:

Razrednik skupaj z učenci oddelka pripravi vzgojni načrt oddelka. Pri izdelavi vzgojnega načrta je potrebno izhajati iz vrednostnih opredelitev in vrednot vzgojnega načrta, izbranih vzgojnih ciljev šole ter iz analize obstoječega stanja v oddelku.

Načrt vsebuje: naloge, akcije in projekte: npr. izboljšati medsebojne odnose, zmanjšati vzgojne incidente, izboljšati kakovost komunikacije, na kakšen način povečati zavest pripadnosti oddelku, izboljšati uspešnost medsebojne učne pomoči, kolektivno sodelovanje pri preprečevanju kršenja pravil, dogovorov in hišnega reda (opozoriti sošolca, da ne dela prav, mu preprečiti nasilno dejanje, ga odvrniti od škodljivih aktivnosti itd.), humanitarne akcije (naloge, akcije in projekte izberemo skupaj z učenci).

Tematske ure oddelčne skupnosti - razrednik predvidi, katere teme so za oddelek najbolj potrebne, učne delavnice, nagrade in pohvale - razrednik skupaj z učenci v skladu s tem vzgojnim načrtom podeli pohvale in predlaga učence za priznanja in nagrade.

Vzgojni ukrepi: na nespoštovanje pravil in dogovorov je potrebno posamezne učence opozoriti in jim tudi preko vzgojnih ukrepov pomagati (vzgojni ukrep ima cilj pomagati in ne le kaznovati).

Sodelovanje z oddelčnim učiteljskim zborom in individualna obravnava učenca, ki ima težave z upoštevanjem pravil, dogovorjenih vzgojnih nalog in šolskih obveznosti.

c) Natečaji, akcije in projekti:

Natečaji, akcije in projekti so konkretne vzgojne vsebine, ki pomembno oblikujejo življenje in delo šole. V njihovi realizaciji se potrjuje inovativnost, kreativnost ter uspešnost timskega dela učiteljev in ostalih strokovnih delavcev šole. Praviloma vsebine sledijo izbranim vzgojnim ciljem. Potrebno je v njih aktivno vključevati učitelje, učence in starše. Istočasno ne smemo pozabiti na sodelovanje z lokalno skupnostjo, drugimi šolami ter institucijami, ki se s svojim delovanjem navezujejo na vzgojno delo šole.

Različne oblike natečajev, akcij in projektov so:

- dnevi, tedni ali meseci s posebno vsebino,
- zbiralne in humanitarne akcije,
- zdravstveni in ostali projekti,
- osveščanje o določenih vrednotah s plakati, slikami in z napisi,
- raziskovalni projekti s socialno ali z etično vsebino, ipd.

d) Svetovanje in usmerjanje učencev:

Vsi zaposleni se trudimo biti s svojim ravnanjem pozitiven zgled, saj tudi tako v veliki meri usmerjamo učence k še boljšim rešitvam in načinom delovanja. Svetovanje in usmerjanje učencem pomaga pri njihovem razvoju, šolskem delu, odnosih z vrstniki in odraslimi ter pri reševanju težav, povezanih z enkratnimi ali občasnimi kršitvami pravil šolskega reda.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovorov med strokovnimi delavci šole (ravnateljico, učitelji, knjižničarko, svetovalno delavko) ter učenci (po potrebi tudi starši), in sicer v času razrednih ur, govorilnih ur učiteljev, v okviru šolske svetovalne službe ter ob sprotne reševanju problemov in ob drugih priložnostih.

Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja problemov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samo presoje ter mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja le-teh,
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela,
- spremljanje dela in napredka,
- razmišljanje in vrednotenje svojega vedenja in ravnanja do drugih,
- prevzemanje odgovornosti za svoje ravnanje,
- sprejemanje drugačnosti posameznika,
- nenasilno, konstruktivno reševanje problemov ...

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dalj časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, svetovalna delavka v soglasju s starši odpre osebno mapo za učenca, ki potrebuje pomoč in svetovanje.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih kljub pomoči in svetovanju v šoli ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihološke in pedagoške pomoči.

e) Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti:

Preventivne vzgojne dejavnosti so konkretne oblike izvajanja naših vzgojnih prizadevanj. Izhajajo iz vizije in vrednot šole ter potreb učencev in okolja. Šola poskuša z vzgojnimi dejavnostmi oblikovati okolje, v katerem učenci zadovoljujejo temeljne telesne, duševne in socialne potrebe (varnost, sprejetost, individualnost, uspešnost, ustvarjalnost, sprostitev ipd.), razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole, ki bodo poleg splošnih vrednot še posebej spodbujale izbrane vrednote, odgovornost, spoštovanje in znanje, bomo organizirali v okviru ur oddelčne skupnosti, na dnevih dejavnosti, znotraj interesnih dejavnosti, šolskih projektov ter ob drugih aktualnih priložnostih in v vsakodnevnem življenju v šoli.

Šola razvija varno in spodbudno okolje z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti. Prav tako s svojim delovanjem skrbi za razvijanje čuta za osebno odgovornost učencev oziroma odgovornost za lastno življenje.

Šolsko delo in življenje v šoli je organizirano tako, da:

- se učenci počutijo varno,
- razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo,
- so pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni,
- prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Proaktivne vzgojne dejavnosti so sistemske ali projektne. Sistemske proaktivne dejavnosti so sestavina celovite kulture šole in se izražajo v vsakodnevni šolski praksi. Pomembni sistemski dejavniki so:

- kakovost pouka,
- načini spremljanja napredka učencev,
- načini ocenjevanja znanja,
- vzgojni in komunikacijski stili,
- usklajenost pedagoških delavcev.

Projektne dejavnosti so zaradi svojih posebnosti dragocene priložnosti za vzgojno delo šole.

Posebno pozornost namenjamo:

- oblikovanju dobrih medsebojnih odnosov,
- solidarnosti in skrbi za vrstnike,
- spoštovanju različnosti,
- reševanju problemov v oddelčnih skupnostih,
- razvijanju moralnih vrednot,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje,
- vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.

Razrednik skrbno spremlja odderek in dogajanja med učenci ter se odziva na probleme v oddelčni skupnosti. Pri tem upošteva razvojno stopnjo učencev, posebnosti posameznih učencev in okoliščine dogajanja. Pri reševanju težjih problemov vključuje svetovalno službo in po potrebi vodstvo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šola izvaja v okviru:

- ur rednega pouka,
- ur oddelčne skupnosti,
- na dnevih dejavnosti,
- v okviru projektne dela.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence in starše, v katere vključimo tudi zunanje sodelavce iz različnih področij: zdravstveni dom, nevladne organizacije... v obliki predavanj, delavnic, preventivnih pregledov ...

8. NAČINI VZGOJNEGA DELOVANJA

1. Zaposleni bomo delovali preventivno z razvijanjem ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, z izvajanjem dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
2. Učencem bomo pozitiven vzgled.
3. S podeljevanjem pohval, priznanj in nagrad bomo podpirali in izpostavljali primerno vedenje učencev.

4. Z določitvijo pravil šolskega reda in hišnega reda bomo ob lažjih in težjih kršitvah ustrezno ukrepali.
5. Z oblikovanjem razrednih pravil in šolskih dogovorov skupaj z učenci o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja jih bomo navajali na samostojnost in prevzemanje vedno večje odgovornosti za lastna dejanja.
6. Kot prvi in osnovni vzgojni postopek bomo uporabljali razgovor z učencem, v katerem bo imel učenec možnost enakovrednega sodelovanja.
7. Dopuščali in omogočali bomo več svobodnih izbir učencu.
8. Učence bomo aktivno vključevali v procese načrtovanja, izvajanja in vrednotenja učenja v skladu z njihovimi zmožnostmi.
9. Vzpostavljali bomo prijetno, sproščeno in spodbudno razredno klimo, ki temelji na pozitivnih medsebojnih odnosih zaupanja med vsemi udeleženci.
10. Učitelji bomo izražali skrb za učenca, dovzetni bomo do posameznikovih potreb in interesov, pomanjkljivosti, razpoloženj, pogovarjali se bomo o različnih življenjskih problemih in se ukvarjali z uspešnim reševanjem le teh.
11. Uporabljali bomo sodobne učne metode, ki upoštevajo razvojne sposobnosti in posebnosti posameznika, jim omogočajo aktivno sodelovanje in tako preprečujejo, da bi se vključevali v manj neustvarjalne aktivnosti in doživljali trajnejše neuspehe.
12. Učence bomo navajali na samovrednotenje, samokontrolo in sprejemanje odgovornosti za lastna ravnanja.
13. Razvijali bomo medsebojno, vrstniško pomoč.
14. Izvajali bomo dejavnosti, ki spodbujajo sodelovanje in povezovanje učencev, delavcev šole, staršev in širše skupnosti (prireditve, projekti, delavnice,...).
15. Načrtno in sistematično bomo vključevali starše v življenje in delo šole.
16. Pravočasno se bomo odzivali in načrtno reševali probleme.
17. Organizirali bomo aktivno preživljanje prostega časa učencev (tekmovanja, delavnice, interesne dejavnosti, ...).
18. Načrtno in sistematično bomo izvajali preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov (razredne ure, osebni pogovori, projekti, predavanja,).
19. V reševanje medsebojnih problemov in težav bomo vključevali svetovanje, **mediacijo** (ob pomoči tretje osebe, se osebe, ki imajo problem, pogovorijo in ugotovijo, v čem je spor, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Mediator ne posega v samo reševanje problema, lahko pa modro ponudi pomoč. Mediator je lahko tudi vrstnik), **restitucijo** (metoda poravnave povzročene škode, kjer imajo učenci možnost učenja novih vzorcev vedenja in poprave napak. Spodbuja se pozitivno vedenje in poudarjajo se vrednote. Pri teh oblikah se od učenca zahteva odločitev in napor, učenci ustvarjalno rešujejo spore ali probleme, kaznovalca ni. Vpleteni sprejemajo rešitve problema oziroma nadomestilo povzročene škode. Če je učencem dovoljeno napraviti in popraviti napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljeni spreminjati vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost) in vključevali zunanje institucije v reševanje problemov.

Od učiteljev se pri tem delu pričakuje:

- da so sposobni prepoznati svoje lastne omejitve,
- da ocenjujejo razvojne potrebe otrok, vodijo njihov spoznavni razvoj in spodbujajo njihovo telesno, čustveno, socialno in duhovno rast,
- da se ustrezno odzivajo na otrokove čustvene potrebe,
- da se zavedajo svoje aktivne vloge, da posodablajo učni in vzgojni proces ter učencem pomagajo pri doseganju ciljev,
- da so miselno odprti, da se zanimajo za svet okoli njih in za novosti,
- da sproti rešujejo medsebojne konflikte in pomirjajo prepire med otroki,
- da so »nadomestni starši«, mentorji otrokom, ki doma nimajo pozitivnih vzorov,
- da prepoznajo otroke, ki trpijo zaradi različnih problemov,
- da so včasih otrokovi zaupniki.

Svetovanje se lahko izvaja:

- v času govorilnih ur za starše in učence,
- ob sprotne reševanju problemov,
- v okviru ur oddelčne skupnosti,
- v okviru pogovornih ur za učence predmetne stopnje,
- zelo pomembni so **osebni svetovalni pogovori** učiteljev, svetovalnih delavcev ali drugih.

9. POHVALE

a) Ustna pohvala

Ustno pohvalo prejme učenec ali več učencev, ki se izkaže oz. izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni aktivnosti, pomembni za oddelek ali šolo.

b) Pisna pohvala

Pisno pohvalo podeli razrednik v sodelovanju z mentorji dejavnosti in ostalimi strokovnimi delavci za dejavnosti, ki trajajo celo šolsko leto, in sicer za:

- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku,
- bistveno napredovanje učenca na vzgojnem in učnem področju,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti ali prireditev, pomembnih za šolo,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v interesnih in drugih dejavnostih šole.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev za izjemen skupni dosežek ali izpeljano akcijo na nivoju šole. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Učenec, ki je prejel srebrna in zlata priznanja na tekmovanjih iz znanja, oz. učenec, ki je dosegel izjemen rezultat na športnih tekmovanjih ter učenec z odličnim uspehom vseh devet let, se udeleži sprejema pri županu.

10. VZAJEMNO SODELOVANJE S STARŠI

Starši so nosilci velike odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje z njimi nujno. Dobro sodelovanje mora temeljiti na medsebojnem zaupanju in sodelovanju. Starši sodelujejo s svojimi predlogi pri nastajanju letnega delovnega načrta šole, vzgojnega načrta,...

Starši s šolo sodelujejo na roditeljskih sestankih, govorilnih urah, svetu staršev, svetu šole, na predavanjih, na šolskih prireditvah, zbiralnih akcijah in ostalih dejavnostih, ki jih pripravlja šola. Redno prejemajo uradna obvestila o učenem uspehu in napredovanju otrok ter dobijo ustrezna pojasnila o učenem in vzgojnem uspehu ter razvoju otrok v individualnih pogovorih z učitelji ali s svetovalno službo.

Staršem redno pošiljamo obvestila o izvedbi dejavnosti (ŠD, KD, ekskurzije ...), vabila na prireditve, delavnice in dejavnosti v okviru projektov.

Oblike sodelovanja staršev in šole:

- Delavnice za starše, otroke in učitelje,
- predavanja,
- individualne govorilne ure,
- dopoldanske govorilne ure za starše,
- roditeljski sestanki,
- zaključne prireditve in predstavitve dela,
- aktivna vloga staršev v svetu staršev in svetu šole,
- redno informiranje staršev o vedenju in uspehu njihovega otroka (na govorilni uri in ob individualnih pogovorih, pisno, po telefonu, preko elektronske pošte).

Pri sodelovanju in svetovanju staršem se mora šola ravnati v skladu s strokovnimi vzgojnimi načeli šole in se ne sme podrediti družini. S strokovnimi utemeljitvami mora starše pritegniti k sodelovanju ali pa jih napotiti po strokovno pomoč.

11. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Naša vzgojna prizadevanja in rezultate bomo redno spremljali; ugotavljali bomo rezultate našega dela in po potrebi uvajali izboljšave. Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in navodili Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, Zavoda RS za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Vzgojni načrt OŠ Vinica je bil obravnavan na pedagoški konferenci učiteljskega zbora **27. in 29. 1. 2025**, na seji sveta staršev **23. 1. 2025** in sprejet na **13. redni** seji sveta zavoda **26. 2. 2025**.

Velja od **1. 3. 2025** dalje in s tem dnem preneha veljati Vzgojni načrt OŠ Vinica, ki je veljal od februarja 2009.

Vinica, 1. 3. 2025

Ravnateljica OŠ Vinica:
mag. Ines ŽLOGAR, prof.